

Կազմված է 19 . 06 . 2020թ.

ՏՊԱԳՐՎԱԾ Է ԸՆԴԱՄԵԼԸ 2 ՕՐԻՆԱԿԻՑ
ՕՐԻՆԱԿ 2

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

<<ԴԵՄՈՎՐԱՏԱԿԱՆ ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ>>
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԻՐԱԿԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

«19» 06 2020թ.

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 211. 172. 1147560

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԻՑ

ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

03555392

Ա.Արմ Սուրբի Սուրբիյան
(ստորագրություն) (անուն, ազգանուն)

«22» սեպտեմբեր 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. Պարսյան

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<ԴԵՄՈՎՐԱՏԱԿԱՆ ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ>>
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ» ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Դեմոկրատական այլընտրանք» կուսակցությունը (այսուհետ՝ Կուսակցություն) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների կամավոր միավորում է, որի նպատակը հանրաքվեներին, համապետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին մասնակցելու և հասարակության ու պետության քաղաքական կյանքին մասնակցության այլ ձևերով ժողովրդի քաղաքական կամքի ձևավորմանն ու արտահայտմանը նպաստելն է:
2. Կուսակցության կազմավորման և գործունեության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք), ինչպես նաև սույն կանոնադրությամբ (այսուհետ՝ Կանոնադրություն) և Կուսակցության ծրագրով (այսուհետ՝ Ծրագիր):
3. Կուսակցության անվանումն է՝ հայերեն լրիվ՝ «Դեմոկրատական այլընտրանք» կուսակցություն, հայերեն հապավումը՝ ԴԱԿ, ռուսերեն լրիվ՝ Партия Демократическая Альтернатива, ռուսերեն հապավումը՝ ПДА, անգլերեն լրիվ՝ Democratic Alternative Party, անգլերեն հապավումը՝ DAP:
4. Կուսակցության կարգախոսն է՝ «Ազատ քաղաքացի, ուժեղ պետություն»
5. Կուսակցության խորհրդանիշն է՝ ազատություն, ընտանիք, միասնություն, անսահմանություն խորհրդանշող պատկեր՝ սպիտակ ֆոնի վրա, կարմիր, կապույտ, նարնջագույն գույներով: Պատկերի տակ՝ ԴԱԿ հապավումն է, որի տակ՝ կուսակցության կարգախոսը (կից ներկայացվում է խորհրդանիշի պատկերը)
6. Կուսակցության իրավաբանական հասցեն է՝ Կոտայքի մարզ, գ. Արգել, 14փ., տուն 11:

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. Կուսակցության գործունեության նպատակներն են.
 - 1) լիբերալ պահպանողականության արժեքային համակարգի հիմքով երկրի զարգացման ծրագրի մշակումն ու իրականացումը,
 - 2) Երրորդ հանրապետության արժեքների ամրագրումը՝ որպես քաղաքական, հանրային հարաբերությունների հիմք և 1988-ի համազգային շարժման գաղափարների իրագործումը, արժեքների կապիտալիզացիան,
 - 3) Հայաստանի զարգացման, իսնտիտուցիոնալ բարեփոխումների հիմքում եվրոպական ինտեգրման նպատակի ամրագրումը,

- 4) Հայաստանի ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանությունը, նրանց ազգային ինքնության և ավանդույթների պահպանման համար պայմանների ապահովումը,
2. Կանոնադրությամբ և Ծրագրով ամրագրված նպատակներն իրագործելու համար Կուսակցությունը շարունակելու է ակտիվ ներգրավվածությունը Հայաստանի քաղաքական կյանքում, այդ թվում՝ համապետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին (կազմավորմանը) մասնակցելու միջոցով:
 - 1) Կուսակցության խնդիրներն են.
Քաղաքական նոր մշակույթի ծավրումը, տոլերանտության և մրցակցային միջավայրի ձևավորմանն աջակցել,
 - 2) Տնտեսության նոր կառուցվածքի, տնտեսական նոր հարաբերությունների արմատավորումը,
 - 3) Հասարակական համերաշխության, կոմպրոմիսների ինստիտուցիոնալ հիմքերի ստեղծումն ու արդար մրցակցության գործիքակազմի ձևավորումը:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Կուսակցությունը ստեղծված է համարվում Օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցման պահից: Պետական գրանցման պահից Կուսակցությունը ձեռք է բերում ոչ առևտրային իրավաբանական անձի կարգավիճակ:
2. Կուսակցությունն իրավաբանական անձի կարգավիճակ ձեռք բերելու պահից ունի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի համար սահմանված բոլոր իրավունքները և կրում է համապատասխան պարտականություններ:
3. Կուսակցությունն իրավունք ունի Օրենքով սահմանված կարգով՝
 - 1) մասնակցելու համապետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների, ինչպես նաև հանրաքվեների նախապատրաստմանն ու անցկացմանը,
 - 2) «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ընտրական գործընթացում հավասար և ոչ խտրական պայմաններով օգտվելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնադրած զանգվածային լրատվության միջոցներից,
 - 3) հիմնադրելու զանգվածային լրատվության միջոցներ և հրատարակչություններ.
 - 4) ազատորեն տեղեկատվություն տարածելու իր գործունեության մասին, քարոզելու իր գաղափարներն ու նպատակները,
 - 5) կազմակերպելու և անցկացնելու խաղաղ, առանց զենքի հավաքներ.

- 6) առանց իրավաբանական անձ կազմավորելու այլ կուսակցությունների հետ ստեղծելու դաշինքներ (միավորումներ),
 - 7) հաստատելու և պահպանելու միջազգային կապեր այլ պետությունների կուսակցությունների և հասարակական միավորումների, միջազգային կազմակերպությունների հետ, դառնալու միջազգային միությունների անդամ,
 - 8) կազմակերպելու հավաքներ, խորհրդաժողովներ, սեմինարներ, կլոր սեղաններ, դասընթացներ, հանդիպումներ, քննարկումներ և հանրային միջոցառումներ,
 - 9) իրականացնելու Օրենքով, Կանոնադրական նպատակներից և խնդիրներից բխող այլ միջոցառումներ:
4. Կուսակցությունն ազատ է կատարելու այն, ինչն արգելված չէ օրենքով և չի խախտում այլոց իրավունքները և ազատությունները:
 5. Կուսակցությունը Հայաստանի Հանրապետությունում հիմնում է տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումներ:
 6. Կուսակցությունն այլ պետություններում կարող է ունենալ ներկայացուցչություններ:
 7. Կուսակցության պարտականություններն են՝ պահպանել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և օրենքների պահանջները,
 - 1) յուրաքանչյուր տարի Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ <http://www.azdarar.am>, հրապարակել գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություն՝ նշելով դրա կազմավորման աղբյուրները,
 - 2) ընտրություններին մասնակցելիս կուսակցությունների ընտրական ցուցակների գրանցման համար օրենքով սահմանված ժամկետի ավարտից հետո՝ հինգ օրվա ընթացքում, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնել կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքները՝ դրանցում ընդգրկված կուսակցությունների) գույքի և եկամուտների մասին հայտարարագիրը,

4. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԸ, ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼՈՒ ԵՎ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԳԸ

1. Կուսակցությանն անդամակցությունը կամավոր է և անհատական: Կուսակցության անդամներ կարող են լինել տասնութ տարին լրացած Հայաստանի Հանրապետության գործունակ քաղաքացիները:
2. Սույն գլխի պահանջներին համապատասխանող անձը կարող է անդամակցել Կուսակցությանն իր դիմումի հիման վրա: Դիմումի ձևը հաստատում է Կուսակցության Քաղաքական խորհուրդը (այսուհետ՝ Քաղաքական խորհուրդ):
3. Դիմումը քննարկում և որոշում է կայացնում Քաղաքական խորհուրդը՝ Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով: Քաղաքական խորհուրդն իրավասու է դիմումի քննարկմանը հրավիրել դիմումատուին:
4. Կուսակցությանն անդամակցելու պայմաններն են՝

- 1) բացակայում են կուսակցությանն անդամագրելու Օրենքով նախատեսված արգելքները,
- 2) դիմումատուն ծանոթ է Կանոնադրության և Ծրագրի դրույթներին,
- 3) դիմումատուն չի հանդիսանում այլ կուսակցության անդամ,
5. Կուսակցության անդամը հաշվառվում է Տարածքային ստորաբաժանումներից (այսուհետ՝ Տարածքային կազմակերպություն) որևէ մեկում:
6. Կուսակցությանն անդամակցությունը դադարում է.
 - 1) Օրենքով նախատեսված դեպքերում,
 - 2) Կուսակցության անդամի գրավոր դիմումի հիման վրա,
 - 3) Կուսակցությունից հեռացվելու դեպքում,
 - 4) Կուսակցության լուծարման դեպքում,
 - 5) Եթե անձը դադարել է համապատասխանել Կանոնադրությամբ սահմանված՝ Կուսակցության անդամին ներկայացվող պահանջներին:

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆՊԱՄԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Կուսակցության անդամն իրավունք ունի՝
 - 1) ընտրել Կուսակցության Քաղաքական խորհրդի անդամներին, Կուսակցության Տարածքային կազմակերպությունների խորհուրդների (այսուհետ՝ Խորհուրդ) անդամներին, Կուսակցության վերահսկողություն իրականացնող մարմինների անդամներին,
 - 2) ընտրվել Կուսակցության Քաղաքական խորհրդի, դրա Տարածքային կազմակերպությունների և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների անդամ կամ ղեկավար,
 - 3) ներկա գտնվել Կուսակցության համագումարին (այսուհետ՝ Համագումար),
 - 4) ծանոթանալ Կուսակցության մարմինների արձանագրություններին և ստանալ այդ մարմինների ընդունած որոշումների պատճենները,
 - 5) տեղեկատվություն ստանալ Կուսակցության ու նրա ղեկավար մարմինների գործունեության վերաբերյալ,
 - 6) Կուսակցության մարմինների քննարկմանը ներկայացնել հասարակական-քաղաքական կյանքի, Կուսակցության գործունեության և այլ հարցերի վերաբերյալ նախաձեռնություններ և առաջարկություններ,
 - 7) մասնակցել այն ժողովին կամ նիստին, որտեղ քննարկվում է իր անձին վերաբերող հարց կամ իր առաջարկությունը, արտահայտել իր կարծիքը քննարկվող հարցերի վերաբերյալ,
 - 8) կասեցնել, վերականգնել կամ դադարեցնել իր անդամակցությունը Կուսակցությանը,
 - 9) ստանալ փաստաթղթերի պատճեններ Կուսակցության կանոնադրության փոփոխությունների, գույքի կառավարումից ստացած դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստանալ Կուսակցության ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրած անկախ աուդիտորի եզրակացությունը,

- 10) բողոքարկել կուսակցության մարմինների որոշումներն ու գործողությունները,
 - 11) օգտվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:
2. Կուսակցության անդամը պարտավոր է՝
- 1) գործել Կանոնադրության և Ծրագրի շրջանակներում, չիրականացնել Կանոնադրությանն ու Ծրագրին հակասող գործողություններ,
 - 2) Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ սահմանած կարգով, չափով և ժամկետներում կատարել վճարումներ (անդամավճար),
 - 3) քննարկումների ընթացքում ցուցաբերել հարգալից վերաբերմունք քննարկման այլ մասնակիցների նկատմամբ, հարգել ուրիշների՝ կարծիք ունենալու իրավունքը,
 - 4) կատարել Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործողություններ:

6. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1. Կուսակցությունն իր գործունեությունն իրականացնում է իր մարմինների միջոցով:
2. Կուսակցության մարմիններն են՝
 - 1) Համագումարը,
 - 2) Քաղաքական խորհուրդը,
 - 3) Կուսակցության Վերահսկիչ հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Վերահսկիչ հանձնաժողով),
 - 4) Տարածքային կազմակերպությունը:

7. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ՊԱՏՎԻՐԱԿՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Կուսակցության բարձրագույն ղեկավար մարմինը Համագումարն է, որի բացառիկ իրավասություններն են՝
 - 1) Կուսակցության կանոնադրության հաստատումը և ծրագրի ընդունումը, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելը՝ բացառությամբ Օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված փոփոխությունների և լրացումների,
 - 2) Քաղաքական խորհրդի և Վերահսկիչ հանձնաժողովի կազմավորումը, այն է՝ անդամների թվի հաստատումը և ընտրությունը, Քաղաքական խորհրդի նախագահի ընտրությունը՝ Քաղաքական խորհրդի առաջադրած թեկանծուների ցանկից,
 - 3) Կուսակցության վերակազմակերպման և լուծարման մասին որոշման ընդունումը,
 - 4) Քաղաքական խորհրդի և Վերահսկիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունների հաստատումը,

- 5) Օրենքով և Կանոնադրությամբ Համագումարին վերապահված այլ լիազորությունները:
2. Կուսակցության Համագումարն իրավասու է քննարկել իր որոշմամբ սահմանված ցանկացած հարց, որի վերաբերյալ որոշում կայացնելու իրավունքն Օրենքով կամ Կանոնադրությամբ վերապահված չէ այլ մարմնի:
 3. Համագումարին մասնակցող պատվիրակները (այսուհետ՝ Պատվիրակ) ընտրվում են՝
 - 1) Տարածքային ստորաբաժանման ընդհանուր ժողովի (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով) կողմից՝ Քաղաքական խորհրդի սահմանած կարգով և համամասնությամբ,
 - 2) Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ՝ Քաղաքական խորհրդի գործող անդամները, կուսակցության անդամ ՀՀ Ազգային ժողովի ու կառավարության անդամները:
 4. Պատվիրակ կարող է ընտրվել բացառապես Կուսակցության անդամը: Պատվիրակների ցուցակը հաստատում է Քաղաքական խորհուրդը:
 5. Համագումարը կարող է լինել հերթական կամ արտահերթ:
 6. Հերթական Համագումարը հրավիրվում է Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ՝ առաջարկված օրակարգով: Հերթական Համագումարը գումարվում է երկու տարին մեկ անգամ:
 7. Համագումարի օրակարգի նախագծի, օրվա, ժամի և տեղի (վայրի) մասին ծանուցումը հրապարակվում է Կուսակցության պաշտոնական ինտերնետային էջում՝ ոչ ուշ, քան Համագումարի անցկացման օրվանից 20 օր առաջ: Սույն կետում նշված ծանուցումն ուղարկվում է Կուսակցության անդամի՝ անդամակցության դիմումում նշած էլեկտրոնային հասցեին:
 8. Կուսակցության արտահերթ Համագումար կարող է գումարվել նաև խորհուրդների առնվազն կեսի պահանջով, որը ներկայացվում է Քաղաքական խորհրդի նախագահին: Արտահերթ Համագումար հրավիրելու պահանջում նշվում են օրակարգի հարցերը և դրանց քննարկման անհրաժեշտության հիմնավորումը: Քաղաքական խորհրդի նախագահը, ստանալով սույն կետով նախատեսված արտահերթ Համագումար հրավիրելու պահանջը, եռօրյա ժամկետում, գումարում է Քաղաքական խորհրդի արտահերթ նիստ: Քաղաքական խորհուրդը սույն կետում նշված հիմքի առկայության դեպքում պարտավոր է 7 օրվա ընթացքում հրավիրել (հրավիրելու մասին որոշում կայացնել) Համագումար՝ պահանջում նշված օրակարգով:
 9. Համագումարն իրավագոր է, եթե հրավիրվել է Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, և ներկա է Պատվիրակների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը, բայց ոչ պակաս քան 100 պատվիրակ:
 10. Համագումարը նախագահում է Քաղաքական խորհրդի կողմից որոշված Քաղաքական խորհրդի անդամը: Համագումարն նիստն արձանագրելու համար իր կազմից ընտրում է քարտուղար, իսկ ձայների հաշվարկի համար՝ ժամանակավոր հաշվիչ հանձնաժողով (այսուհետ՝ ժամակավոր հաշվիչ հանձնաժողով)՝ առնվազն հինգ անդամի կազմով: Հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է նախագահ և քարտուղար: Ժամակավոր հաշվիչ հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է նախագահ:

11. Համագումարի որոշումները, բացառությամբ Օրենքով նախատեսված դեպքերի, ընդունվում են Համագումարին ներկա Պատվիրակների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
12. Կանոնադրության հաստատման և Ծրագրի ընդունման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու՝ բացառությամբ Օրենքի փոփոխմամբ պայմանավորված փոփոխությունների և լրացումների, Քաղաքական խորհրդի և Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների ընտրության, Կուսակցության վերակազմակերպման, լուծարման մասին որոշումներն ընդունվում են ընտրված Պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:
13. Համագումարի որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ: Քաղաքական խորհրդի անդամների Քաղաքական խորհրդի նախագահի և Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների ընտրության կարգը որոշում է համագումարը:
14. Համագումարի նիստերը բաց են:
15. Ազգային ժողովի հերթական ընտրությունների համամասնական ցուցակը կազմվում է Քաղաքական խորհրդի սահմանված կարգով Համագումարում թեկնածուների վարկանիշային քվեարկության արդյունքների հիման վրա:
16. Համագումարի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից:
17. Քաղաքական խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների Քաղաքական խորհրդի նախագահի ընտրության արդյունքները հրապարակում է ժամանակավոր հաշվիչ հանձնաժողովի նախագահը, իսկ սույն կետով չնախատեսված քվեարկությունների արդյունքները հրապարակում է Համագումարի նախագահողը:
18. Համաժողովի արձանագրությունները պահպանվում են Կուսակցությունում՝ անժամկետ:

8. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՐԴԸ

1. Քաղաքական խորհուրդը Կուսակցության մշտական գործող ղեկավար (գործադիր) մարմինն է, որը Կուսակցության անունից իրականացնում է նրա՝ որպես իրավաբանական անձի լիազորությունները և Կուսակցության ընդհանուր ղեկավարումը:
2. Քաղաքական խորհրդի անդամներն ընտրվում են Համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով:
3. Քաղաքական խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման դեպքում Քաղաքական խորհրդի կազմը չի համալրվում:
4. Քաղաքական խորհրդի անդամը չի կարող լինել Վերահսկիչ հանձնաժողովի ու խորհրդի անդամ կամ Տարածքային կազմակերպության վերահսկիչ (այսուհետ՝ Վերահսկիչ):
5. Քաղաքական խորհուրդը՝
 - 1) իրականացնում է կուսակցության ընդհանուր ղեկավարումը,
 - 2) հաստատում է Կուսակցության տարեկան բյուջեն,

- 3) հաստատված տարեկան բյուջեի հիման վրա հաստատում է Կուսակցության ծախսերի նախահաշիվը,
 - 4) Կուսակցության անունից կնքում է քաղաքացիաիրավական գործարքներ,
 - 5) Իր անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունում է Օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված՝ Կանոնադրության և Ծրագրի փոփոխությունները և լրացումները:
 - 6) իր կազմից ընտրում է Քաղաքական խորհրդի նախագահի թեկնածու(թեկնածուներ),
 - 7) Քաղաքական խորհրդի նախագահի առաջարկությամբ նշանակում է Քաղաքական խորհրդի գլխավոր քարտուղար ու Քաղաքական խորհրդի նախագահի տեղակալ,
 - 8) սահմանում է անդամավճարի չափը, վճարման կարգը և ժամկետները.
 - 9) որոշում է կայացնում հերթական և արտահերթ Համագումար հրավիրելու մասին և հաստատում է Համագումարի օրակարգի նախագիծը,
 - 10) որոշում է Կուսակցության աշխատակազմի հաստիքացուցակը և դրույքաչափերը,
 - 11) որոշում է ընդունում Տարածքային կազմակերպություններ ստեղծելու և լուծարելու մասին, ինչպես նաև հաստատում է դրանց կանոնակարգերը,
 - 12) որոշում է ընդունում Կուսակցությանն անդամակցելու, Կուսակցության անդամակցությունը դադարեցնելու և Կուսակցության անդամի նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվության այլ միջոցներ կիրառելու մասին,
 - 13) ընդունում է որոշումներ Կուսակցության գործունեությանն առնչվող այլ հարցերի վերաբերյալ՝ բացառությամբ նրանց, որոնք Համագումարի կամ այլ մարմինների բացառիկ իրավասությունն են,
 - 14) Կուսակցության անունից հանդես է գալիս հայտարարություններով,
 - 15) ընդունում է որոշում Տարածքային կազմակերպության խորհրդի նախագահի պաշտոնանկության վերաբերյալ,
 - 16) հաստատում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում Կուսակցության թեկնածուներին և ավագանու ընտրությունների համամասնական ցուցակները,
 - 17) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրություններին և համամասնական ընտրակարգով ընտրվող համայնքների ավագանիների ընտրությունների ընտրական ցուցակները: Ընտրական ցուցակների ձևավորման ժամանակ հաշվի են առնվում կուսակցության անդամների, ինչպես նաև տարածքային ստորաբաժանումների ներկայացրած առաջարկությունները:
 - 18) հաստատում է Համաժգումարի Պատվիրակների ցուցակը,
 - 19) իրականացնում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ իրավասություններ:
6. Քաղաքական խորհրդի հերթական նիստը գումարվում է Քաղաքական խորհրդի սահմանված օրերին և ժամերին՝ Քաղաքական խորհրդի նախագահի

առաջարկած օրակարգով: Քաղաքական խորհրդի հերթական նիստերի անցկացման ժամանակացույցի կամ վայրի փոփոխության դեպքում Քաղաքական խորհրդի անդամները պատշաճ ծանուցվում են ողջամիտ ժամկետում:

7. Քաղաքական խորհրդի արտահերթ նիստերը կարող են հրավիրվել Քաղաքական խորհրդի նախագահի կամ Քաղաքական խորհրդի անդամների առնվազն 1/5-ի պահանջով: Քաղաքական խորհրդի անդամներն իրենց պահանջը ներկայացնում են Քաղաքական խորհրդի նախագահին: Քաղաքական խորհրդի արտահերթ նիստ հրավիրելու պահանջում նշվում են օրակարգի հարցերը և դրանց քննարկման անհրաժեշտության հիմնավորումը: Քաղաքական խորհրդի նախագահը, ստանալով սույն կետով նախատեսված Քաղաքական խորհրդի արտահերթ նիստ հրավիրելու պահանջը, պարտավոր է երկու օրվա ընթացքում հրավիրել Քաղաքական խորհրդի նիստ՝ պահանջում նշված օրակարգով: Քաղաքական խորհրդի անդամը ողջամիտ ժամկետում պատշաճ ծանուցվում է արտահերթ նիստի օրակարգի, տեղի, օրվա ու ժամի մասին:
8. Քաղաքական խորհրդի նիստն իրավազոր է, եթե հրավիրվել է Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով և նիստին մասնակցում է Քաղաքական խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին:
9. Քաղաքական խորհուրդը որոշումներն ընդունում է Քաղաքական խորհրդի նիստին մասնակցող Քաղաքական խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ: Ձայների հավասարության դեպքում Քաղաքական խորհրդի նախագահի ձայնը վճռորոշ է:
10. Քաղաքական խորհրդի նիստի ժամանակ որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ:
11. Քաղաքական խորհրդի նիստերը փակ են, եթե Քաղաքական խորհուրդը բաց նիստ անցկացնելու որոշում չի ընդունել: Քաղաքական խորհրդի նիստերին կարող են ներկա գտնվել Քաղաքական խորհրդի կողմից հրավիրված և Կանոնադրությամբ նախատեսված անձինք:
12. Քաղաքական խորհրդի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում դրանց հրապարակման հաջորդ օրը, եթե այլ ժամկետ չի նախատեսվում Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ:
13. Քաղաքական խորհրդի նիստի արդյունքներն արտացոլվում են արձանագրության մեջ, որը ստորագրվում է Քաղաքական խորհրդի նախագահի կողմից:
14. Քաղաքական խորհրդի որոշումների հրապարակման, պահպանման և գրանցման կարգը սահմանում է Քաղաքական խորհուրդը:
15. Նորընտիր Քաղաքական խորհրդի առաջին նիստը գումարվում է ընտրվելուց անմիջապես հետո՝ մինչև Համագումարի ավարտը, որի ժամանակ Քաղաքական խորհրդի անդամների կազմից առաջադրվում է Քաղաքական խորհրդի նախագահի թեկնածու: Քաղաքական խորհրդի անդամները նիստը վարում է տարիքով ավագ անդամը:
16. Քաղաքական խորհրդի նախագահին ընտրվում է Համագումարի կողմից՝ երկու տարի ժամկետով:

17. Քաղաքական խորհրդի նախագահը՝

- 1) ներկայացնում է Կուսակցությունը,
- 2) հարվիրում և վարում է Քաղաքական խորհրդի նիստերը,
- 3) գործում է առանց լիազորագրի և տալիս է լիազորագիր,
- 4) սահմանված կարգով կնքում է պայմանագիր,
- 5) բանկում բացում է Կուսակցության հաշվարկային հաշիվ,
- 6) ընդունում է որոշում Կուսակցության բնականոն գործունեությունն ապահովելուն առնչվող հարցի վերաբերյալ,
- 7) նշանակում և ազատում է Կուսակցության աշխատակազմի աշխատողներին,
- 8) սահմանում է Կուսակցության աշխատակազմի աշխատողների ծառայողական լիազորությունների շրջանակը,
- 9) Կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով տնօրինում է Կուսակցության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները,
- 10) կազմում է և Քաղաքական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կուսակցության տարեկան բյուջեն և ֆինանսական հաշվետվությունը,
- 11) Քաղաքական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կուսակցության աշխատակազմի հաստիքացուցակը,
- 12) իրականացնում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ սահմանված, ինչպես նաև Կուսակցության մյուս մարմինների իրավասությանը չվերապահված այլ լիազորություններ:

18. Քաղաքական խորհրդի նախագահի բացակայության ընթացքում նրա հանձնարարությամբ Քաղաքական խորհրդի նախագահի պարտականությունները կատարում է Քաղաքական խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը կամ Քաղաքական խորհրդի նախագահի տեղակալը:

19. Քաղաքական խորհրդի անդամը պարտավոր է մասնակցել Քաղաքական խորհրդի նիստերին:

20. Քաղաքական խորհրդի անդամներն իրենց պարտականությունները կատարում են առանց վարձատրության:

21. Քաղաքական խորհրդի անդամի լիազորությունները դադարում են համազումարի որոշմամբ՝

- 1) նրա մահվան,
- 2) հրաժարականի,
- 3) Կուսակցության անդամությունը դադարելու դեպքում,
- 4) երեք ամիս անընդմեջ անհարգելի Քաղաքական խորհրդի նիստերից բացակայելու դեպքում:

22. Քաղաքական խորհրդի անդամները կարող են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցել խորհուրդների նիստերին:

9. ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

1. Վերահսկիչ հանձնաժողովը Կուսակցության նյութական ու ֆինանսական միջոցների ծախսման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող, ինչպես

- նաև Կուսակցության մարմինների անհատական որոշումների դեմ բողոքները քննող և լուծող մարմին է:
2. Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամներն ընտրվում են Համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով:
 3. Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման դեպքում Վերահսկիչ հանձնաժողովի կազմը չի համալրվում:
 4. Եթե Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների լիազորությունների ժամկետները լրացել են, սակայն Վերահսկիչ հանձնաժողովի նոր անդամներ դեռ չեն ընտրվել, ապա Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների լիազորությունները շարունակում են գործել մինչև Վերահսկիչ հանձնաժողովի նոր անդամների ընտրվելը:
 5. Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամը չի կարող լինել Քաղաքական խորհրդի, Տարածքային ստորաբաժանման խորհրդի անդամը և Տարածքային ստորաբաժանման Վերահսկողը:
 6. Վերահսկիչ հանձնաժողովը՝
 - 1) քննարկում է Կուսակցության անդամին հեռացնելու մասին Քաղաքական խորհրդի որոշման դեմ ներկայացված բողոքը և կայացնում վերջնական որոշում,
 - 2) Կուսակցությունում անցկացնում է ստուգումներ,
 - 3) տալիս է եզրակացություն Կուսակցության գործունեության, ֆինանսական միջոցների ու գույքի օգտագործման (տնօրինման) հաշվետվության վերաբերյալ,
 - 4) քննարկում և որոշում է Քաղաքական խորհրդի անդամի՝ նիստերից բացակայությունների հարգելի կամ անհարգելի լինելը,
 - 5) հաշվետվություն է ներկայացնում Համագումարին,
 - 6) պահանջում է Քաղաքական խորհրդի անդամներից, այդ թվում՝ Քաղաքական խորհրդի նախագահից, Կուսակցության ցանկացած անդամից ու աշխատողներից հնգօրյա ժամկետում իրեն ներկայացնել Կուսակցության գործունեությանն առնչվող ցանկացած տեղեկություն,
 - 7) օգտվում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններից:
 7. Վերահսկիչ հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է նախագահ, ով համակարգում է Վերահսկիչ հանձնաժողովի աշխատանքները:
 8. Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստերը հրավիրվում են Վերահսկիչ հանձնաժողովի նախագահի կողմից՝ առաջադրված օրակարգով, ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ:
 9. Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամները ողջամիտ ժամկետում պատշաճ ծանուցվում են նիստի տեղի, օրվա ու ժամի մասին:
 10. Վերահսկիչ հանձնաժողովի արտահերթ նիստերը կարող են հրավիրվել Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների առնվազն 1/5-ի պահանջով, որը ներկայացվում է Վերահսկիչ հանձնաժողովի նախագահին: Վերահսկիչ հանձնաժողովի արտահերթ նիստ հրավիրելու պահանջում նշվում են օրակարգի հարցերը և դրանց քննարկման անհրաժեշտության հիմնավորումը: Վերահսկիչ հանձնաժողովի նախագահը, ստանալով սույն կետով

նախատեսված արտահերթ Վերահսիչ հանձնաժողովի նիստ հրավիրելու պահանջը, պարտավոր է 3 օրվա ընթացքում հրավիրել Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստ՝ պահանջում նշված օրակարգով:

11. Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստն իրավազոր է, եթե հրավիրվել է Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, և նիստին մասնակցում է Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին:
12. Վերահսկիչ հանձնաժողովը որոշումներն ընդունում է նիստի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
13. Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստերին կարող են ներկա գտնվել Վերահսկիչ հանձնաժողովի կողմից հրավիրված և Կանոնադրությամբ նախատեսված անձինք:
14. Վերահսկիչ հանձնաժողովի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում դրանց հրապարակման հաջորդ օրը:
15. Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստի արդյունքներն արտացոլվում են արձանագրության մեջ: Վերահսկիչ հանձնաժողովի նիստերի արձանագրումը կազմակերպվում և ստորագրվում է Վերահսկիչ հանձնաժողովի նախագահի կողմից:
16. Վերահսկիչ հանձնաժողովի որոշումների հրապարակման, պահպանման և գրանցման կարգը սահմանվում է Վերահսկող հանձնաժողովի կողմից հաստատված ընթացակարգով:
17. Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամները կարող են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցել Վարչության և Խորհուրդների նիստերին:
18. Վերահսկող հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները դադարում են՝
 - 1) նրա մահվան,
 - 2) հրաժարականի,
 - 3) Կուսակցության անդամությունը դադարելու դեպքում:

10. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Տարածքային կազմակերպությունները ստեղծվում են տարածքային հատկանիշով՝ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և Երևան քաղաքում:
2. Տարածքային կազմակերպությունների մարմիններն են՝
 - 1) Ընդհանուր ժողովը,
 - 2) Խորհուրդը,
 - 3) Վերահսկողը:
3. Տարածքային կազմակերպությունները ստեղծվում և լուծարվում են Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ:

11. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐ ԵՎ ՎԵՐԱՀՍՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԿԱԶՄԱԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Տարածքային կազմակերպության բարձրագույն մարմինն Ընդհանուր ժողովն է, որի բացառիկ իրավասություններն են՝
 - 1) Խորհրդի անդամների ընտրությունը՝ Ընդհանուր ժողովի հաստատած թեկնածուների ցանկից,
 - 2) Խորհրդի նախագահի տարեկան հաշվետվության հաստատումը՝ Խորհրդի գործունեության և դրամական միջոցների օգտագործման մասին,
 - 3) Վերահսկողի ընտրությունը՝ Ընդհանուր ժողովի առաջադրած թեկնածուների ցանկից,
 - 4) Օրենքով և Կանոնադրությամբ Խորհրդին վերապահված այլ լիազորությունները:
2. Հերթական Ընդհանուր ժողովը հրավիրվում է Խորհրդի որոշմամբ՝ առաջարկված օրակարգով: Հերթական Ընդհանուր ժողովը գումարվում է ոչ պակաս, քան երկու տարին մեկ անգամ:
3. Ընդհանուր ժողովի օրակարգի նախագծի, օրվա, ժամի և տեղի մասին որոշամիտ ժամկետում պատշաճ ծանուցվում են Տարածքային կազմակերպությունում հաշվառված Կուսակցության անդամները՝ Ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվանից 10 օր առաջ:
4. Տարածքային կազմակերպության Ընդհանուր ժողով կարող է գումարվել Քաղաքական խորհրդի կամ Խորհուրդի անդամների առնվազն 1/5-ի պահանջով, որը ներկայացվում է Խորհրդի նախագահին: Արտահերթ Ընդհանուր ժողով հրավիրելու պահանջում նշվում են օրակարգի հարցերը և դրանց քննարկման անհրաժեշտության հիմնավորումը: Խորհրդի նախագահը, ստանալով սույն կետով նախատեսված արտահերթ Ընդհանուր ժողով հրավիրելու պահանջը, 3 օրվա ընթացքում, գումարում է Խորհրդի արտահերթ նիստ: Խորհուրդը սույն կետում նշված հիմքի առկայության դեպքում պարտավոր է 7 օրվա ընթացքում հրավիրել (հրավիրելու մասին որոշում կայացնել) Ընդհանուր ժողով՝ պահանջում նշված օրակարգով:
5. Ընդհանուր ժողովն իրավագոր է, եթե հրավիրվել է Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, և ներկա է Տարածքային կազմակերպությունում հաշվառված Կուսակցության անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին:
6. Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են Ընդհանուր ժողովին ներկա Տարածքային կազմակերպությունում հաշվառված Կուսակցության անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
7. Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ՝ բացառությամբ Խորհրդի անդամների և Վերահսկողի ընտրության ժամանակ: Վերջիններս ընտրվում են գաղտնի քվեարկությամբ:
8. Ընդհանուր ժողովի նիստերը փակ են, եթե բաց նիստ անցկացնելու որոշում Խորհուրդը չի ընդունել:

9. Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից:
10. Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունները պահպանվում են Տարածքային խորհրդում՝ անժամկետ:
11. Խորհուրդը Տարածքային կազմակերպության մշտական գործող ղեկավար (գործադիր) մարմինն է, որը Տարածքային կազմակերպության անունից իրականացնում է նրա լիազորությունները և Տարածքային կազմակերպության ընդհանուր ղեկավարումը:
12. Խորհուրդն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից վարկանիշային քվեարկությամբ՝ երկու տարի ժամկետով:
13. Եթե Խորհրդի անդամների լիազորությունների ժամկետները լրացել են, սակայն Խորհրդի նոր անդամներ դեռ չեն ընտրվել, ապա Խորհրդի անդամների լիազորությունները շարունակում են գործել մինչև Խորհրդի նոր անդամների ընտրվելը:
14. Խորհրդի անդամը չի կարող լինել Քաղաքական խորհրդի ու Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամ և Վերահսկող:
15. Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման դեպքում Խորհրդի կազմը չի համալրվում:
16. Խորհուրդը՝
 - 1) իրականացնում է Տարածքային կազմակերպության ընդհանուր ղեկավարում,
 - 2) իր կազմից ընտրում է Տարածքային կազմակերպության խորհրդի նախագահ՝ երկու տարով
 - 3) Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ սահմանված կարգով և դեպքերում Քաղաքական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կուսակցությանն անդամակցելու դիմում,
 - 4) ընդունում է որոշումներ Տարածքային կազմակերպությանը վերաբերող ցանկացած հարցի կապակցությամբ՝ բացառությամբ այն հարցերի, որոնք Կանոնադրությամբ վերապահված են Ընդհանուր ժողովի և Քաղաքական խորհրդի բացառիկ իրավասությանը,
 - 5) Քաղաքական խորհրդին առաջարկում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում Կուսակցության կողմից առաջադրվող կամ պաշտպանվող թեկնածուների և ավագանու ընտրությունների համամասնական ցուցակները,
 - 6) որոշում է կայացնում Խորհրդի նախագահի լիազորությունների դադարեցման վերաբերյալ:
 - 7) օգտվում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններից:
17. Խորհրդի նիստերը հրավիրվում են Խորհրդի նախագահի կողմից՝ առաջադրված օրակարգով, ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ:
18. Խորհրդի անդամները նիստի օրակարգի, տեղի, օրվա ու ժամի մասին պատշաճ ծանուցվում են ողջամիտ ժամկետում:
19. Խորհրդի արտահերթ նիստերը կարող են հրավիրվել Քաղաքական խորհրդի կամ Խորհրդի անդամների առնվազն 1/5-ի պահանջով: Քաղաքական

- խորհուրդը կամ Խորհրդի անդամներն իրենց պահանջը ներկայացնում են Խորհրդի նախագահին: Արտահերթ Խորհրդի նիստ հրավիրելու պահանջում նշվում են օրակարգի հարցերը և դրանց քննարկման անհրաժեշտության հիմնավորումը: Խորհրդի նախագահը, ստանալով սույն կետով նախատեսված արտահերթ Խորհրդի նիստ հրավիրելու պահանջը, պարտավոր է օրվա ընթացքում հրավիրել Խորհրդի նիստ՝ պահանջում նշված օրակարգով:
20. Խորհրդի նիստն իրավազոր է, եթե հրավիրվել է Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, և նիստին մասնակցում է Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը:
21. Խորհուրդը որոշումներն ընդունում է Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
22. Խորհրդի նիստի ժամանակ որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ, բացառությամբ Խորհրդի նախագահի ընտրության ժամանակ: Վերջինս ընտրվում է գաղտնի քվեարկությամբ:
23. Խորհրդի նիստերը բաց են, եթե Խորհուրդը փակ նիստ անցկացնելու որոշում չի ընդունել:
24. Խորհրդի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում դրանց հրապարակման հաջորդ օրը:
25. Խորհրդի նիստի արդյունքներն արտացոլվում են արձանագրության մեջ, որը ստորագրվում է Խորհրդի նախագահի կողմից:
26. Խորհրդի որոշումների հրապարակման, պահպանման և գրանցման կարգը սահմանվում է Խորհրդի կողմից:
27. Խորհրդի նախագահը՝
- 1) ղեկավարում է Խորհրդի գործունեությունը,
 - 2) հրավիրում և վարում է Խորհրդի նիստերը,
 - 3) ներկայացնում է Տարածքային կազմակերպությունը,
 - 4) իրականացնում է Տարածքային կազմակերպության անդամների հաշվառումը,
 - 5) երեք ամիսը մեկ անգամ գրավոր տեղեկություններ է հաղորդում Տարածքային կազմակերպությունում հաշվառված Կուսակցության անդամների անդամավճարների գանձման և գույքի օգտագործման վերաբերյալ,
 - 6) օգտվում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններից,
28. Վերահսկողը Տարածքային կազմակերպության նյութական ու ֆինանսական միջոցների ծախսման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող անձն է:
29. Վերահսկողն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ երկու տարի ժամկետով:
30. Վերահսկողի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման դեպքում Ընդհանուր ժողովը ընտրում է նոր Վերահսկող:
31. Վերահսկողը չի կարող լինել Քաղաքական խորհրդի, Վերահսկիչ հանձնաժողովի կամ Խորհրդի անդամ:
32. Վերահսկողը՝
- 1) Տարածքային կազմակերպությունում անցկացնում է ստուգումներ.

- 2) տալիս է եզրակացություն Տարածքային կազմակերպության գործունեության, ֆինանսական միջոցների ու գույքի օգտագործման (տնօրինման) հաշվետվության վերաբերյալ.
- 3) հաշվետվություն է ներկայացնում Ընդհանուր ժողովին.
- 4) օգտվում է Օրենքով և Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններից:

12. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԳԸ, ԴՐԱՆՔ ԿԻՐԱՌՈՂ ԻՐԱՎԱՍՈՒ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

1. Կանոնադրական պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու, Կուսակցության ծրագրին հակասող գործողություններ կատարելու դեպքում Կուսակցության անդամները կարող են Կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության:
2. Կուսակցության անդամը կարգապահական պատասխանատվության է ենթարկվում Քաղաքական խորհրդի որոշման հիման վրա:
3. Կուսակցության անդամին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը Քաղաքական խորհրդի նախագահն ընգրկում է օրակարգում սեփական նախաձեռնությամբ կամ Կուսակցության անդամի գրավոր դիմումի հիման վրա:
4. Կուսակցության անդամին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը քննարկելիս նիստին ներկա գտնվելու իրավունք ունեն ինչպես դիմում ներկայացրած անձը, այնպես էլ Կուսակցության այն անդամը, ում վերաբերյալ հարցը քննարկվում է: Վերջիններս իրավունք ունեն տալ բանավոր բացատրություններ և ներկայացնել հիմնավորումներ:
5. Քաղաքական խորհուրդը, քննարկելով Կուսակցության անդամին պատասխանատվության ենթարկելու հարցը, իրավասու է որոշում կայացնել վարույթը կարճելու կամ Կուսակցության անդամին պատասխանատվության ենթարկելու մասին:
6. Քաղաքական խորհուրդը, կայացնելով Կուսակցության անդամին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշում, կարող է սահմանել հետևյալ տուժերից մեկը՝
 - 1) նկատողություն,
 - 2) խիստ նկատողություն,
 - 3) Կուսակցությունից հեռացում:
7. Կուսակցության անդամին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին Քաղաքական խորհրդի որոշումը կարող է բողոքարկվել Վերահսկիչ հանձնաժողով:

13. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԸ, ԳՈՒՅՔԸ ԿԱՌԱՎԱՐԵԼՈՒ՝ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Կուսակցությանը սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ և շարժական գույքի, ոչ նյութական ակտիվների ու դրամական միջոցների ձեռքբերման աղբյուրներ կարող են լինել օրենքով սահմանված կարգով կատարված նվիրատվությունները, անդամավճարները, Օրենքով նախատեսված կարգով բյուջետային ֆինանսավորումը, Օրենքով սահմանված կարգով իրականացված գործունեությունից և օրենքով չարգելվող այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտները:
2. Սույն գլխում նշված՝ Կուսակցությանը սեփականության իրավունքով պատկանող օբյեկտները օգտագործվում են Կանոնադրական նպատակների ու խնդիրների իրականացման համար:
3. Կուսակցության հիմնադիրների և անդամների՝ սեփականության իրավունքով Կուսակցությանը հանձնած, ինչպես նաև այլ աղբյուրներից ստացված գույքը Կուսակցության սեփականությունն է: Կուսակցության հիմնադիրները և անդամները Կուսակցությանը որպես սեփականություն հանձնած գույքի (ներառյալ անդամավճարների) նկատմամբ իրավունքներ չունեն: Նրանք պատասխանատու չեն Կուսակցության պարտավորությունների, իսկ Կուսակցությունը՝ իր հիմնադիրների և անդամների պարտավորությունների համար:
4. Քաղաքական խորհրդի նախագահը, Կուսակցության տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները Կուսակցության գույքը տնօրինում են Կանոնադրությամբ և Քաղաքական խորհրդի որոշմամբ սահմանված կարգով:
5. Կուսակցության գույքը վաճառելու կամ ձեռք բերելու կամ այլ գործարք կատարելու դեպքում, եթե գույքի արժեքը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը, ապա Քաղաքական խորհրդի նախագահը պետք է նախապես ստանա Քաղաքական խորհրդի համաձայնությունը (որոշումը): Այլ անձինք Կուսակցության անունից իրավասու չեն գույք ձեռք բերել կամ վաճառել կամ այլ գործարք կատարել:
6. Քաղաքական խորհրդի նախագահը Կուսակցության ֆինանսական միջոցները կարող է օգտագործել միայն Քաղաքական խորհրդի կողմից հաստատված բյուջեին համապատասխան: Անհրաժեշտության դեպքում Քաղաքական խորհրդի նախագահը կարող է դիմել Քաղաքական խորհրդին՝ բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու համար:

14. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՊԻՄԸ, ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՐԳԵԼՈՒՄԸ

1. Կուսակցության վերակազմակերպումը (միաձուլում, միացում, բաժանում, առանձնացում) կատարվում է Համագումարի որոշմամբ՝ Օրենքով սահմանված կարգով:

2. Կուսակցության լուծարումը կատարվում է Համագումարի որոշման հիման վրա՝ Օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև Օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով:
3. Կուսակցության գործունեությունը կասեցվում կամ արգելվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:
4. Լուծարման դեպքում Կուսակցության պարտատերերի պահանջները բավարարելուց հետո մնացած գույքը ուղղվում է կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում փոխանցվում է պետական բյուջե:

ՀԱՆԿ

ՀԱՆՐԱՔԱՅԻ ՈՒԺԵՂ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ